

**Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till tekniska justeringar av folkpensionslagen och vissa lagar som har samband med den**

**PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL**

I denna proposition föreslås att det görs vissa tekniska ändringar i folkpensionslagstiftningen. Syftet med propositionen är att genomföra den ändring som räntelagen medför för dröjsmålsförhöjningen av folkpensionen och precisera bestämmelserna om celiakiersättning. Dessutom föreslås att en ny bestämmelse om hur en bostad som ägs av en person som bor i en boendeserviceenhet skall värderas tas in i lagen om bostadsbidrag för pensionstagare, samt att bestämmelser om hur förmån eller ersättning för arbetsverksamhet eller motsvarande verksamhet skall

behandlas när årsinkomsten beräknas fogas till familjepensionslagen och lagen om bostadsbidrag för pensionstagare. I propositionen föreslås att det i de lagar som gäller förmåner för handikappade som utbetalas av Folkpensionsanstalten tas in en bestämmelse om att en förmån kan dras in eller beloppet ändras med beaktande av den medicinska utvecklingen och behandlingsmetodernas utveckling.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2003.

## ALLMÄN MOTIVERING

### 1. Nuläge och föreslagna ändringar

Förmåner som Folkpensionsanstalten beviljar på grundval av handikapp betalas som ersättning för nedsatt funktionsförmåga på grund av sjukdom eller skada eller för ekonomisk eller annan påfrestning som orsakas av behovet av behandling och rehabilitering. Dessa förmåner är vårdbidrag för pensionsstagare, handikappbidrag och vårdbidrag för barn. Enligt 3 § 3 mom. lagen om vårdbidrag för barn (444/1969) dras vårdbidraget in när barnet inte längre är berättigat till det. Den påfrestning som orsakas av olika sjukdomar kan dock förändras i och med att läkarvetenskapen och behandlingsmetoderna utvecklas. En sjukdom kan kanske diagnostiseras tidigare än tidigare och nya effektivare mediciner kan utvecklas. Därför vore det ändamålsenligt att bidragen kan justeras eller dras in, om den medicinska utvecklingen och en effektivare behandlingsmetod har minskat förmånstagarens behov av specialvård. Av den anledningen föreslås att det i lagen om vårdbidrag för barn, lagen om handikappbidrag (124/1988) och bestämmelsen i folkpensionslagen (347/1956) som gäller vårdbidrag för pensionstagare tas in en bestämmelse om att en förmån kan dras in eller beloppet ändras med beaktande av den medicinska utvecklingen och behandlingsmetodernas utveckling.

Till folkpensionssystemet hör en bestämmelse om dröjsmålsförhöjning. Avsikten med bestämmelsen är att garantera att pensions- och förmånsansökningarnas behandlingstid är rimlig och förhindra att den sökande går miste om sitt utkomstskydd. Sökanden har i princip enligt 39 b § 2 mom. rätt till en dröjsmålsförhöjning om ett beslut inte fattats om pensionen och det har förflutit tre månader. Räntefoten enligt reglerna för den allmänna dröjsmålsräntan har använts som räntefot.

Ändringarna av räntelagen (633/1982) trädde i kraft den 1 juli 2002. Europeiska centralbankens referensränta, som beräkningen av räntefoten för dröjsmålsförhöjningen baserar sig på, fastställs enligt 12 §

räntelagen per halvårsperiod så, att den ränta som fastställs i slutet av december gäller fr. o.m. januari t.o.m. juni, och den ränta som fastställs i slutet av juni gäller fr.o.m. juli t.o.m. december. Dröjsmålsräntan enligt 4 § 1 mom. är sju procentenheter högre än Europeiska centralbankens referensränta. Dröjsmålsförhöjningen av de pensionsförmåner som utbetalas av Folkpensionsanstalten fastställs enligt denna bestämmelse i räntelagen.

Behandlingen i Folkpensionsanstalten av sådana pensioner vilkas betalningsdag är den 4 eller den 14 januari eller den 4 eller 14 juli sker redan under föregående månad, då den riktiga dröjsmålsränteprocenter ännu inte är känd. Dröjsmålstiden räknas emellertid fram till betalningsdagen. Det innebär att Folkpensionsanstalten borde beräkna dröjsmålsförhöjningen på nytt och korrigera sitt beslut. Därför föreslås att den förhöjning som betalas för dröjsmålstid skall betalas enligt den räntefot som fastställts för den halvårsperiod före utbetalningen av förmånen som avses i 12 § räntelagen höjd med sju procentenheter. Sålunda fastställs t.ex. dröjsmålsförhöjningen för en pensionsrat som skall betalas i juli enligt den räntefot som fastställts i slutet av december föregående år.

Endast pensioner eller jämförbara ersättningar som grundar sig på arbets- eller tjänsteförhållande inverkar på folkpensionens storlek. Däremot är bostadsbidraget som kompletterar folkpensionen behovsprövad. Också familjepension som beviljas efter familjeförsörjarens död är behovsprövad. I fråga om bostadsbidrag för pensionstagare och familjepensionens kompletteringsbelopp räknas till pensionstagarens inkomst alla inkomster som inte särskilt i lag fastställs vara prioriterade inkomster. Även arbetsinkomst och andra jämförbara inkomster räknas i sin helhet som inkomst. Enligt Folkpensionsanstaltens praxis har dock inte inkomst av arbetsverksamhet som grundar sig på en vårdrelation eller motsvarande beaktats som inkomst. Detta har närmast grundat sig på 6 § 2 mom. 5 punkten lagen om bostadsbidrag för pensionstagare (591/1978) och 15 b § 3 mom. 9 punkten familjepensionslagen

(38/1969). Däremot har inkomst av produktivt arbete när inkomsttagaren är anställd i arbetsförhållande räknats som inkomst. I 27 d och 27 e § socialvårdslagen (710/1982) vilka trädde i kraft den 1 april 2002 föreskrivs om verksamhet och arbetsverksamhet i sysselsättningssyfte för handikappade. Samtidigt slopades termen skyddat arbete. Formerna för verksamhet som ordnas för handikappade i sysselsättningssyfte har blivit mångsidigare under de senaste åren. Verksamhet ordnas förutom av kommunerna bl.a. av allmännyttiga organisationer.

I propositionen föreslås att det i lagen om bostadsbidrag för pensionstagare och familjepensionslagen skall föreskrivas om att en förmån eller ersättning som betalas för arbetsverksamhet enligt 27 e § socialvårdslagen eller annan jämförbar verksamhet skall vara prioriterad inkomst. Detta motsvarar nuvarande praxis. Med arbetsverksamhet för handikappade avses enligt 27 e § verksamhet i syfte att bevara och främja en persons funktionsförmåga som ordnas för arbetsoförmögna personer som inte har förutsättningar att delta i arbete enligt 27 d § socialvårdslagen. En person som deltar i arbetsverksamhet för handikappade kan inte stå i anställningsförhållande enligt arbetsavtalslagen till den som ordnar verksamheten eller till serviceproducenten.

Vid behovsprövningen i anslutning till bostadsbidraget för pensionstagare beaktas också pensionstagarens egendom. När en ensamstående bidragstagares förmögenhet överstiger 13 519 euro eller, om bidragstagaren är gift, makarnas förmögenhet överstiger 21 631 euro (folkpensionsindex för 2002 är 1333), beaktas åtta procent av den överstigande delen som inkomst enligt 6 § 1 mom. lagen om bostadsbidrag för pensionstagare. Också en bostad är sådan egendom som avses i lagen. Egendomen beaktas som inkomst för den person i vars namn egendomen är. Om det inte finns någon utredning om äganförhållandena när makarna har flyttat isär, delas egendomen jämnt mellan makarna. Enligt 6 § 3 mom. lagen om bostadsbidrag för

pensionstagare räknas emellertid inte en bostad som är i personens eget bruk som årsinkomst. En bostad anses vara i eget bruk när den som äger bostaden bor i den. Det har uppkommit problem i samband med nuvarande tillämpningspraxis när den ena maken flyttar till ett servicehus eller en annan boendeserviceenhet, eftersom bidraget också betalas till en sådan boendeserviceenhet. I dessa situationer har Folkpensionsanstalten beaktat hälften av bostaden som förmögenhet för den som flyttat till boendeserviceenheten också när den make som bor kvar i hemmet äger bostaden. Detta har gett upphov till oändamålsenliga situationer. Därför föreslås att en bostad inte skall beaktas som någon av makarnas egendom när den ena maken flyttar till en boendeserviceenhet, om bostaden fortsättningsvis är i den andra makens eget bruk. Detta skall gälla oberoende av om sökanden äger bostaden eller om makarna äger bostaden gemensamt. Problemet uppstår inte om den ena maken får fortgående offentlig anstaltsvård, eftersom bidraget inte betalas för den tid vården varar.

Vidare föreslås att det görs tekniska justeringar i hänvisningarna till ersättning som betalas med anledning av glutenfri diet i folkpensionslagen, lagen om handikappbidrag och lagen om rehabilitering som ordnas av folkpensionsanstalten (610/1991).

## **2. Propositionens ekonomiska verkningar**

Propositionen har inte några betydande ekonomiska verkningar. Beaktandet av en bostad som ägs av förmånstagaren i samband med bostadsbidrag för pensionstagare höjer något förmånstagarens bostadsbidrag.

## **3. Beredningen av propositionen**

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid social- och hälsovårdsministeriet. Folkpensionsanstalten har deltagit i beredningen.

## DETALJMOTIVERING

### 1. Lagförslag

#### 1.1. Folkpensionslagen

22 §. I 5 mom. görs en teknisk justering så att hänvisningen till 2 § 3 mom. ändras till 2 § 4 mom. lagen om handikappbidrag. Till 2 § lagen om handikappbidrag har fogats ett nytt 3 mom. från och med den 1 oktober 2002 som gäller handikappbidrag som betalas med anledning av glutenfri diet. Handikappbidragslagens 2 § 3 mom. som hänvisningen i paragrafen skall gälla är från och med 1 oktober 2002 paragrafens 4 mom.

31 §. Det föreslås att 3 mom. skall innehålla en bestämmelse om att vårdbidrag för pensionstagare kan dras in eller beloppet ändras med beaktande av den medicinska utvecklingen och behandlingsmetodernas utveckling när det gäller behandlingen av sjukdomen eller skadan.

39 b §. Det föreslås att 2 mom. ändras så att den förhöjning som betalas för dröjsmålstid skall betalas enligt den räntefot som fastställts för den halvårsperiod före utbetalningen av förmånen som avses i 12 § räntelagen höjd med sju procentenheter. Den 12 § som avses i hänvisningen fogades till räntelagen i stället för den upphävda 12 § genom en lag som gavs i maj 2002 (340/2002). I så fall fastställs t.ex. dröjsmålsförhöjningen för en pensionsrat som skall betalas i juli enligt den räntefot som fastställts i slutet av december föregående år. Samtidigt slopas den högre dröjsmålsränteprocenten som beräkningen av dröjsmålsförhöjningen tidigare följde.

#### 1.2. Lagen om bostadsbidrag för pensionstagare

6 §. Det föreslås att det i en ny 5 b-punkt i 2 mom. föreskrivs att förmån eller ersättning som betalas för arbetsverksamhet enligt 27 e § socialvårdslagen eller någon annan motsvarande verksamhet är prioriterad inkomst. Den 27 e § som avses i hänvisningen fogades till socialvårdslagen genom en lag som gavs i februari 2002 (68/2002). Annan motsvarande verksamhet kan vara t.ex. ar-

betsterapi som ordnas enligt 2 § 1 mom. 4 punkten lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda (519/1977) eller arbetsverksamhet som ordnas för rehabiliteringsklienter inom mentalvården. Ersättning för uppehälle enligt lagen om arbetskraftspolitisk vuxenutbildning (763/1990) eller annan motsvarande ersättning för uppehälle räknas inte som årsinkomst enligt 6 § 2 mom. 5 a-punkten som trädde i kraft den 1 oktober 2002. Annan motsvarande ersättning för uppehälle är t.ex. ersättning för uppehälle och sysselsättningspenning enligt lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte (189/2001).

Det föreslås att 3 mom. ändras vad gäller beaktandet av sökandens bostad när årsinkomsten räknas ut. Enligt propositionen skall en bostad inte beaktas som någondera makens egendom när den ena maken flyttar till en boendeserviceenhet, om bostaden fortsättningsvis är i den andra makens eget bruk. Detta skall gälla oberoende av om sökanden äger bostaden eller om makarna äger bostaden gemensamt. I frågan om bostadsbidrag som redan betalas ut skall förmögenhet beaktas enligt den nya bestämmelsen när bidraget justeras för första gången enligt 8 § lagen om bostadsbidrag för pensionstagare efter det att lagen har trätt i kraft.

#### 1.3. Familjepensionslagen

15 b §. Det föreslås att det i en ny 9 b-punkt i 3 mom. föreskrivs på samma sätt som i 6 § 2 mom. 5 b-punkten lagen om bostadsbidrag för pensionstagare att förmån eller ersättning som betalas för arbetsverksamhet enligt 27 e § socialvårdslagen eller jämförbar verksamhet är prioriterad inkomst.

#### 1.4. Lagen om vårdbidrag för barn

3 §. Det föreslås att ordalydelsen i 3 mom. preciseras så att innehållet motsvarar motsvarande bestämmelse om vårdbidrag för pensionstagare och handikappbidrag, enligt vilken bidraget dras in eller dess belopp ändras, då det i bidragstagarens behov av vård eller

rehabilitering har skett en förändring som inverkar på rätten till vårdbidrag eller på dess belopp. Vidare föreslås att det i momentet tas in ett omnämmande om att vårdbidraget kan dras in eller beloppet ändras med beaktande av den medicinska utvecklingen och behandlingsmetodernas utveckling när det gäller behandlingen av sjukdom, lyte eller skada.

### 1.5. Lagen om handikappbidrag

2 §. Det föreslås att 4 mom. specificeras så att en person vars folkpension har lämnats vilande alltid skall betalas handikappbidrag enligt 1 § 1 mom. lagen om handikappbidrag för den tid pensionen är vilande. På någon annan grund betalas inte handikappbidrag för denna tid. Det föreslås dock att det till momentet fogas ett omnämmande om att handikappbidrag kan betalas till en person för den tid pensionen är vilande också i sådana fall som avses i 2 § 3 mom., dvs. när en person får handikappbidrag som ersättning för kostnader för glutenfri diet.

3 §. Det föreslås att 2 mom. skall innehålla en bestämmelse om att handikappbidrag kan dras in eller beloppet ändras med beaktande av den medicinska utvecklingen och behandlingsmetodernas utveckling när det gäller behandlingen av sjukdomen eller skadan.

8 §. Det föreslås att hänvisningen till 23 § folkpensionslagen stryks, eftersom en bestämmelse om detta finns i 2 a § lagen om handikappbidrag.

### 1.6. Lagen om ändring av lagen om rehabilitering som ordnas av folkpensionsanstalten

3 §. *Medicinsk rehabilitering för gravt handikappade.* Hänvisningen i 1 mom. 4 punkten till 2 § 3 mom. lagen om handikappbidrag skall enligt förslaget ändras till 2 § 4

mom. lagen om handikappbidrag. Ett nytt 3 mom. som gäller handikappbidrag som betalas med anledning av glutenfri diet har fogats till 2 § från och med den 1 oktober 2002. Handikappbidragslagens 2 § 3 mom. som hänvisningen i paragrafen skall gälla är från och med 1 oktober 2002 paragrafens 4 mom.

## 2. Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2003. Om en person får bostadsbidrag för pensionstagare när lagen träder i kraft skall, när hans eller hennes årsinkomst uppskattas förmögenheten beaktas i enlighet med 6 § 3 mom. lagen om bostadsbidrag för pensionstagare, när bostadsbidraget justeras enligt 8 § första gången efter det att lagen har trätt i kraft.

## 3. Lagstiftningsordning

De föreslagna ändringarna består närmast av tekniska justeringar och avsikten med dem är att förtydliga de bestämmelser som gäller samordningen av folkpensionslagstiftningen. Enligt 80 § 1 mom. grundlagen skall bestämmelser om grunderna för individens rättigheter och skyldigheter utfärdas genom lag. Därför är det ändamålsenligt att man i anslutning till de handikappförmåner som utbetalas av Folkpensionsanstalten kan beakta det skydd som den medicinska utvecklingen och behandlingsmetodernas utveckling ger när man bedömer en förändring i stödtagarens omständigheter eller funktionsförmåga. Enligt regeringens uppfattning kan de föreslagna lagarna behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

## 1.

**Lag****om ändring av folkpensionslagen**

I enlighet med riksdagens beslut  
ändras i folkpensionslagen av den 8 juni 1956 (347/1956) 22 § 5 mom., 31 § 3 mom. och 39 b § 2 mom.,  
dessa lagrum sådana de lyder, 22 § 5 mom. i lag 70/2002, 31 § 3 mom. i lag 979/1996 och 39 b § 2 mom. i lag 311/1995, som följer:

## 22 §

Den vars invaliditetspension är vilande be-  
traktas under denna tid inte som pensionsta-  
gare. Till en person vars pension har lämnats  
vilande enligt 4 mom. betalas för den tid  
pensionen är vilande, dock för en tid av högst  
24 månader, sådant handikappbidrag som  
nämns i 2 § 4 mom. lagen om handikappbi-  
drag (124/1988). Betalning av vilande pen-  
sion börjar på nytt, förutsatt att arbetet har  
upphört eller förvärvsinkomsterna har mins-  
kat så att de understiger inkomstgränsen en-  
ligt 4 mom. Om krav på återupptagen betal-  
ning av en vilande pension inte har fram-  
ställts i en anmälan till pensionsanstalten  
inom fem år efter att pensionen lämnades vi-  
lande, anses det utan särskilt beslut att pen-  
sionen upphört.

## 31 §

Vårdbidrag för pensionstagare dras in eller  
dess belopp ändras, då i bidragstagarens för-  
hållanden eller funktionsförmåga har skett en  
förändring som inverkar på rätten till vårdbi-  
drag eller på dess belopp. När förändringen  
bedöms kan den medicinska utvecklingen  
och behandlingsmetodernas utveckling i frå-

ga om behandlingen av sjukdomen eller ska-  
dan beaktas.

## 39 b §

Räntefoten per år för förmånshöjningen är  
den referensränta för halvårsperioden före  
betalningsdagen som avses i 12 § räntelagen  
(633/1982) förhöjd med sju procentenheter.  
Dröjsmålsförhöjningen beräknas på varje dag  
av dröjsmålstiden. Dröjsmålstiden anses bör-  
ja då tre kalendermånader förflutit från ut-  
gången av den månad då den försäkrade till  
pensionsanstalten lämnat in sin ansökan eller  
framställt annat motsvarande anspråk samt  
en sådan utredning om förmånens grund och  
belopp som skäligen kan krävas av honom  
eller henne. Härvid beaktas även pensionsan-  
staltens möjligheter att skaffa utredning. Om  
pension eller ersättning som avses i 26 § inte  
ännu har avgjorts slutgiltigt, anses dröjsmåls-  
tiden börja först då en månad förflutit från  
utgången av den månad då meddelande om  
nämnda pension eller ersättning kommit till  
pensionsanstalten. På förmånsrat som med  
stöd av ett och samma beslut skall utges se-  
nare beräknas förhöjningen från förfalloda-  
gen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2003.

## 2.

**Lag****om ändring av 6 § lagen om bostadsbidrag för pensionstagare**

I enlighet med riksdagens beslut  
ändras i lagen den 28 juli 1978 om bostadsbidrag för pensionstagare (591/1978) 6 § 3 mom., sådant det lyder i lag 981/1996, samt fogas till 6 § 2 mom., sådant det lyder i lagarna 112/1982, 56/1985, 590/1986, 127/1988, 473/1991, 985/1994, 915/1998, 1421/2001 och 684/2002 samt i nämnda lag 981/1996, en ny 5 b-punkt som följer:

## 6 §

-----  
Som årsinkomst räknas likväl inte (*prioriterade inkomster*)  
-----

5 b) förmån eller ersättning som betalas för sådan arbetsverksamhet som avses i 27 e § socialvårdslagen (710/1982) eller för någon annan motsvarande verksamhet,  
-----

När årsinkomsten uppskattas räknas en bostad som personen äger och som är i eget bruk inte som förmögenhet, och räntor på lån för anskaffning eller iståndsättning av en så-

dan bostad inte som avdrag från årsinkomsten. En bostad anses vara i sökandens eget bruk också när han eller hon flyttar till en boendeserviceenhet och hans eller hennes make fortsättningsvis bor i en bostad som ägs av sökanden eller av makarna gemensamt.

-----  
Denna lag träder i kraft den 1 januari 2003.

Om en person får bostadsbidrag när denna lag träder i kraft skall när hans eller hennes årsinkomst uppskattas förmögenheten beaktas i enlighet med 6 § 3 mom. i denna lag när bostadsbidraget justeras enligt 8 § för första gången efter det att lagen har trätt i kraft.

## 3.

**Lag****om ändring av 15 b § lagen om ändring av familjepensionslagen**

I enlighet med riksdagens beslut  
fogas till familjepensionslagen av den 17 januari 1969 (38/1969) 15 b § 3 mom., sådant det lyder i lagarna 105/1982, 54/1985, 982/1996, 916/1998 och 683/2002, en ny 9 b-punkt som följer:

## 15 b §

-----  
Som årsinkomst räknas likväl inte (*prioriterade inkomster*)  
-----

9 b) förmån eller ersättning som betalas för sådan arbetsverksamhet som avses i 27 e §

socialvårdslagen (710/1982) eller för någon annan motsvarande verksamhet,  
-----

-----  
Denna lag träder i kraft den 1 januari 2003.

## 4.

**Lag****om ändring av 3 § lagen om vårdbidrag för barn**

I enlighet med riksdagens beslut  
ändras i lagen den 4 juli 1969 om vårdbidrag för barn (444/1969) 3 § 3 mom., sådant det lyder i lag 10/1974, som följer:

## 3 §

Vårdbidraget dras in eller dess belopp ändras, då det i bidragstagarens behov av vård eller rehabilitering har skett en förändring som inverkar på rätten till vårdbidrag eller på dess belopp. När förändringen bedöms kan

den medicinska utvecklingen och behandlingsmetodernas utveckling i fråga om behandlingen av sjukdom, lyte eller skada beaktas.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2003.

## 5.

**Lag****om ändring av lagen om handikappbidrag**

I enlighet med riksdagens beslut  
ändras i lagen den 5 februari 1988 om handikappbidrag (124/1988) 2 § 4 mom., 3 § 2 mom. och 8 §,  
av dessa lagrum 2 § 4 mom. sådant det lyder i lag 71/2002 och 8 § sådan den lyder i lag 688/2002, som följer:

## 2 §

Om en person har lämnat sin folkpension vilande på det sätt som avses i 22 § 5 mom. folkpensionslagen, betalas till honom eller henne alltid handikappbidrag till det belopp som anges i 1 mom. 1 punkten för den tid pensionen är vilande, dock för en tid av högst 24 månader. Personen kan inte för samma tid få handikappbidrag på någon annan grund. Till honom eller henne kan dock betalas handikappbidrag enligt 3 mom.

lopp ändras, då det i bidragstagarens förhållanden eller funktionsförmåga har skett en förändring som inverkar på rätten till handikappbidrag eller på dess belopp. När förändringen bedöms kan den medicinska utvecklingen och behandlingsmetodernas utveckling i fråga om behandlingen av sjukdomen eller handikappet beaktas.

## 8 §

## 3 §

Handikappbidraget dras in eller dess be-

Om inte något annat bestäms i denna lag, iaktas dessutom i tillämpliga delar 1 d, 35—39, 39 b, 40, 42, 43 och 44 §, 45 § 1 och 4



mom., 46, 46 b—46 d, 46 f, 46 i, 46 j och ga om sistnämnda lag dock inte det belopp  
67 §, 79 § 1 och 4 mom. samt 80—82, 84— som nämns i 2 § 3 mom.  
86, 88 och 88 a § folkpensionslagen samt la-  
gen om folkpensionsindex (456/2001), i frå- Denna lag träder i kraft den 1 januari 2003.

## 6.

### Lag

#### om ändring av 3 § lagen om rehabilitering som ordnas av folkpensionsanstalten

I enlighet med riksdagens beslut  
*ändras* i lagen den 27 mars 1991 om rehabilitering som ordnas av folkpensionsanstalten  
(610/1991) 3 § 1 mom. 4 punkten, sådan den lyder i lag 839/1998, som följer:

<p>3 §</p> <p><i>Medicinsk rehabilitering för gravt handikappade</i></p> <p>Folkpensionsanstalten skall för en gravt handikappad, som ges annan vård än offentlig anstaltsvård och som dessutom får</p> <p>4) sådant handikappbidrag enligt 2 § 4 mom. lagen om handikappbidrag som har</p>	<p>beviljats i stället för vårdbidrag enligt 3 punkten,</p> <p>ordna sådana långvariga eller krävande, icke direkt till sjukvård anslutna rehabiliteringsperioder i form av anstaltsvård eller öppen vård, vilka behövs för att bevara eller förbättra hans arbets- eller funktionsförmåga.</p> <p>-----</p> <p>Denna lag träder i kraft den 1 januari 2003.</p>
---	--

Helsingfors den 18 oktober 2002

**Republikens President**

**TARJA HALONEN**

Social- och hälsovårdsminister *Maija Perho*

**1.****Lag****om ändring av folkpensionslagen**

I enlighet med riksdagens beslut  
*ändras* i folkpensionslagen av den 8 juni 1956 (347/1956) 22 § 5 mom., 31 § 3 mom. och 39 b § 2 mom.,  
dessa lagrum sådana de lyder, 22 § 5 mom. i lag 70/2002, 31 § 3 mom. i lag 979/1996 och 39 b § 2 mom. i lag 311/1995, som följer:

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

## 22 §

Den vars invaliditetspension är vilande betraktas under denna tid inte som pensionstagare. Till en person vars pension har lämnats vilande enligt 4 mom. betalas för den tid pensionen är vilande, dock för en tid av högst 24 månader, sådant handikappbidrag som nämns i 2 § 3 mom. lagen om handikappbidrag (124/1988). Betalning av vilande pension börjar på nytt, förutsatt att arbetet har upphört eller förvärvsinkomsterna har minskat så att de understiger inkomstgränsen enligt 4 mom. Om krav på återupptagen betalning av en vilande pension inte har framställts i en anmälan till pensionsanstalten inom fem år efter att pensionen lämnades vilande, anses det utan särskilt beslut att pensionen upphört.

Den vars invaliditetspension är vilande betraktas under denna tid inte som pensionstagare. Till en person vars pension har lämnats vilande enligt 4 mom. betalas för den tid pensionen är vilande, dock för en tid av högst 24 månader, sådant handikappbidrag som nämns i 2 § 4 mom. lagen om handikappbidrag (124/1988). Betalning av vilande pension börjar på nytt, förutsatt att arbetet har upphört eller förvärvsinkomsterna har minskat så att de understiger inkomstgränsen enligt 4 mom. Om krav på återupptagen betalning av en vilande pension inte har framställts i en anmälan till pensionsanstalten inom fem år efter att pensionen lämnades vilande, anses det utan särskilt beslut att pensionen upphört.

## 31 §

Vårdbidrag för pensionstagare dras in eller dess belopp ändras, då i bidragstagarens förhållanden eller funktionsförmåga har skett en förändring som inverkar på rätten

Vårdbidrag för pensionstagare dras in eller dess belopp ändras, då i bidragstagarens förhållanden eller funktionsförmåga har skett en förändring som inverkar på rätten

Gällande lydelse

till vårdbidrag eller på dess belopp.

Föreslagen lydelse

till vårdbidrag eller på dess belopp. När förändringen bedöms kan den medicinska utvecklingen och behandlingsmetodernas utveckling i fråga om behandlingen av sjukdomen eller skadan beaktas.

39 b §

Förmånsförhöjningen per år följer den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen, och den skall beräknas på varje dag av dröjsmålstiden, dock så att ränteförhöjningen på grund av dröjsmål bestäms enligt den högsta räntefoten under dröjsmålstiden. Denna anses börja då tre kalendermånader förflutit från utgången av den månad då den försäkrade till pensionsanstalten lämnat in sin ansökan eller framställt annat motsvarande anspråk samt en sådan utredning om förmånens grund och belopp som skäligen kan krävas av honom. Härvid beaktas även pensionsanstaltens möjligheter att skaffa utredning. Om pension eller ersättning som avses i 26 § inte ännu har avgjorts slutligt, anses dröjsmålstiden börja först då en månad förflutit från utgången av den månad då meddelande om nämnda pension eller ersättning kommit till pensionsanstalten. På förmånsrat som med stöd av ett och samma beslut skall utges senare beräknas förhöjningen från förfallodagen.

Räntefoten per år för förmånshöjningen är den referensränta för halvårsperioden före betalningsdagen som avses i 12 § räntelagen (633/1982) förhöjd med sju procentenheter. Dröjsmålsförhöjningen beräknas på varje dag av dröjsmålstiden. Dröjsmålstiden anses börja då tre kalendermånader förflutit från utgången av den månad då den försäkrade till pensionsanstalten lämnat in sin ansökan eller framställt annat motsvarande anspråk samt en sådan utredning om förmånens grund och belopp som skäligen kan krävas av honom eller henne. Härvid beaktas även pensionsanstaltens möjligheter att skaffa utredning. Om pension eller ersättning som avses i 26 § inte ännu har avgjorts slutgiltigt, anses dröjsmålstiden börja först då en månad förflutit från utgången av den månad då meddelande om nämnda pension eller ersättning kommit till pensionsanstalten. På förmånsrat som med stöd av ett och samma beslut skall utges senare beräknas förhöjningen från förfallodagen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2003.

## 2.

**Lag****om ändring av 6 § lagen om bostadsbidrag för pensionstagare**

I enlighet med riksdagens beslut  
ändras i lagen den 28 juli 1978 om bostadsbidrag för pensionstagare (591/1978) 6 § 3 mom., sådant det lyder i lag 981/1996, samt fogas till 6 § 2 mom., sådant det lyder i lagarna 112/1982, 56/1985, 590/1986, 127/1988, 473/1991, 985/1994, 915/1998, 1421/2001 och 684/2002 samt i nämnda lag 981/1996, en ny 5 b-punkt som följer:

*Gällande lydelse*

-----  
Som årsinkomst räknas likväl inte (*prioriterade inkomster*)  
-----

När årsinkomsten uppskattas räknas en bostad som är i *personens* eget bruk inte som förmögenhet, och räntor på lån för anskaffning eller iståndsättning av en sådan bostad inte som avdrag från årsinkomsten.

*Föreslagen lydelse*

## 6 §

-----  
Som årsinkomst räknas likväl inte (*prioriterade inkomster*)  
-----

5 b) *förmån eller ersättning som betalas för sådan arbetsverksamhet som avses i 27 e § socialvårdslagen (710/1982) eller för någon annan motsvarande verksamhet,*

-----  
När årsinkomsten uppskattas räknas en bostad som *personen äger och* som är i eget bruk inte som förmögenhet, och räntor på lån för anskaffning eller iståndsättning av en sådan bostad inte som avdrag från årsinkomsten. *En bostad anses vara i sökandens eget bruk också när han eller hon flyttar till en boendeserviceenhet och hans eller hennes make fortsättningsvis bor i en bostad som ägs av sökanden eller av makarna gemensamt.*

-----  
*Denna lag träder i kraft den 1 januari 2003.*

*Om en person får bostadsbidrag när denna lag träder i kraft skall när hans eller hennes årsinkomst uppskattas förmögenheten beaktas i enlighet med 6 § 3 mom. i denna lag beaktas när bostadsbidraget justeras enligt 8 § för första gången efter det att lagen har trätt i kraft.*

-----

## 4.

**Lag****om ändring av 3 § lagen om vårdbidrag för barn**

I enlighet med riksdagens beslut  
ändras i lagen den 4 juli 1969 om vårdbidrag för barn (444/1969) 3 § 3 mom., sådant det lyder i lag 10/1974, som följer:

*Gällande lydelse*

*Föreslagen lydelse*

3 §

Vårdbidrag indrages, när barnet icke längre är berättigat därtill.

Vårdbidraget dras in eller dess belopp ändras, då det i bidragstagarens behov av vård eller rehabilitering har skett en förändring som inverkar på rätten till vårdbidrag eller på dess belopp. När förändringen bedöms kan den medicinska utvecklingen och behandlingsmetodernas utveckling i fråga om behandlingen av sjukdom, lyte eller skada beaktas.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2003.

## 5.

**Lag****om ändring av lagen om handikappbidrag**

I enlighet med riksdagens beslut  
ändras i lagen den 5 februari 1988 om handikappbidrag (124/1988) 2 § 4 mom., 3 § 2 mom. och 8 §, av dessa lagrum 2 § 4 mom. sådant det lyder i lag 71/2002 och 8 § sådan den lyder i lag 688/2002, som följer:

*Gällande lydelse*

*Föreslagen lydelse*

2 §

Om en person har lämnat sin folkpension vilande på det sätt som avses i 22 § 5 mom.

Om en person har lämnat sin folkpension vilande på det sätt som avses i 22 § 5 mom.

folkpensionslagen, betalas till honom eller henne handikappbidrag till det belopp som anges i 1 mom. 1 punkten för den tiden pensionen är vilande, dock för en tid av högst 24 månader. Personen kan inte för samma tid få handikappbidrag på någon annan grund.

folkpensionslagen, betalas till honom eller henne *alltid* handikappbidrag till det belopp som anges i 1 mom. 1 punkten för den tiden pensionen är vilande, dock för en tid av högst 24 månader. Personen kan inte för samma tid få handikappbidrag på någon annan grund. *Till honom eller henne kan dock betalas handikappbidrag enligt 3 mom.*

## 3 §

Handikappbidraget dras in eller dess belopp ändras, då i bidragstagarens förhållanden eller funktionsförmåga har skett en förändring som inverkar på rätten till handikappbidrag eller på dess belopp.

Handikappbidraget dras in eller dess belopp ändras, då *det* i bidragstagarens förhållanden eller funktionsförmåga har skett en förändring som inverkar på rätten till handikappbidrag eller på dess belopp. *När förändringen bedöms kan den medicinska utvecklingen och behandlingsmetodernas utveckling i fråga om behandlingen av sjukdomen eller handikappet beaktas.*

## 8 §

Om inte något annat bestäms i denna lag, iakttas dessutom i tillämpliga delar 1 d, 23, 35—39, 39 b, 40, 42, 43 och 44 §, 45 § 1 och 4 mom., 46, 46 b—46 d, 46 f, 46 i, 46 j och 67 §, 79 § 1 och 4 mom. samt 80—82, 84—86, 88 och 88 a § folkpensionslagen samt lagen om folkpensionsindex (456/2001), i fråga om sistnämnda lag dock inte det belopp som nämns i 2 § 3 mom.

## 8 §

Om inte något annat bestäms i denna lag, iakttas dessutom i tillämpliga delar 1 d, 35—39, 39 b, 40, 42, 43 och 44 §, 45 § 1 och 4 mom., 46, 46 b—46 d, 46 f, 46 i, 46 j och 67 §, 79 § 1 och 4 mom. samt 80—82, 84—86, 88 och 88 a § folkpensionslagen samt lagen om folkpensionsindex (456/2001), i fråga om sistnämnda lag dock inte det belopp som nämns i 2 § 3 mom.

*Denna lag träder i kraft den 1 januari 2003.*

## 6.

**Lag****om ändring av 3 § lagen om rehabilitering som ordnas av folkpensionsanstalten**

I enlighet med riksdagens beslut  
ändras i lagen den 27 mars 1991 om rehabilitering som ordnas av folkpensionsanstalten (610/1991) 3 § 1 mom. 4 punkten, sådan den lyder i lag 839/1998, som följer:

*Gällande lydelse*

## 3 §

*Medicinsk rehabilitering för gravt handikappade*

Folkpensionsanstalten skall för en gravt handikappad, som ges annan vård än offentlig anstaltsvård och som dessutom får

4) sådant handikappbidrag enligt 2 § 3 mom. lagen om handikappbidrag som har beviljats i stället för vårdbidrag enligt 3 punkten,

ordna sådana långvariga eller krävande, icke direkt till sjukvård anslutna rehabiliteringsperioder i form av anstaltsvård eller öppen vård, vilka behövs för att bevara eller förbättra hans arbets- eller funktionsförmåga.

*Föreslagen lydelse*

## 3 §

*Medicinsk rehabilitering för gravt handikappade*

Folkpensionsanstalten skall för en gravt handikappad, som ges annan vård än offentlig anstaltsvård och som dessutom får

4) sådant handikappbidrag enligt 2 § 4 mom. lagen om handikappbidrag som har beviljats i stället för vårdbidrag enligt 3 punkten,

ordna sådana långvariga eller krävande, icke direkt till sjukvård anslutna rehabiliteringsperioder i form av anstaltsvård eller öppen vård, vilka behövs för att bevara eller förbättra hans arbets- eller funktionsförmåga.

*Denna lag träder i kraft den 1 januari 2003.*